

УДК 687.01:616-08

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЕКТУВАННЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Асп. Т.П. Артеменко

Наук. керівник проф. С.М. Березненко

Київський національний університет технологій та дизайну

Аналіз інтегративної (або комплементарної) медицини, що вирішує питання діагностики та лікування хвороб за допомогою альтернативних методів, та дослідження сучасних інноваційних технологій відкривають нові можливості для створення швейних виробів, здатних поліпшити фізичний та емоційний стан здоров'я людини, а іноді, і врятувати життя. Потреба в швейних виробках, що мають особливі функції, пов'язана з умовами середовища, в якому перебуває споживач, діяльністю людини або її фізичним станом і набуває істотної значимості для споживачів, а особливо тих, що знаходяться в найбільш вразливому становищі. На відміну від світової практики асортимент саме вітчизняних виробів лікувально-профілактичного призначення обмежений, а подекуди не відповідає сучасним вимогам та може негативно впливати на стан споживачів.

Системний підхід проектування вимагає встановлення чітких функціональних зв'язків між середовищем, його елементами і процесами, що протікають в ньому за участю людини та суспільства. Тобто потрібно дослідити функціонування системи «споживач – лікувально-профілактичний виріб – середовище», визначити функції і вимоги до лікувально-профілактичних виробів, без встановлення яких неможливо здійснювати процес проектування виробів високого рівня якості.

Результати порівняльного аналізу запропонованої класифікації з ієрархічною структурною схемою функцій традиційного одягу Є.Б. Коблякової дозволили виявити, що для лікувально-профілактичних виробів, окрім традиційних, характерний ряд специфічних функцій (корекційна, оздоровча) в залежності від виду виробу та цільового призначення. З урахуванням багатфункціональності об'єкта розроблено вимоги до лікувально-профілактичних швейних виробів. Так, наприклад, специфіка ергономічних вимог для виробів, що проектується, полягає в фізіолого-гігієнічній і психофізіологічній відповідності одягу для забезпечення комфортного стану у підодяговому просторі, захисту від впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища за рахунок раціонального конструктивного устрою, технології виготовлення, підбору пакету матеріалів із поліфункціональними властивостями. Вимоги антропометричної відповідності до виробів, що містять спеціальні конструктивні елементи (вставки, вкладиші, додатки, накладки тощо) спрямовані на збереження свободи рухів при експлуатації в статиці та динаміці. Корекційно-профілактичні вимоги спрямовані на відповідність конструкції виробу топографічним ділянкам тіла людини, на які слід впливати для досягнення терапевтичного ефекту та використання бактеріальної карти при проектуванні виробів з антимікробними властивостями. Вимоги відповідності виробу профілактичного призначення сучасному напрямку моди, забезпечують, в першу чергу, збереження звичного іміджу споживача, приховуючи елементи оздоровчого призначення або замаскуюючи їх деталями конструкції чи оздобленням.

Реалізація викладеної системи заходів дозволяє сформувати комплекс необхідних показників якості та способів забезпечення їх на етапах проектування профілактично-оздоровчих виробів, що здатні за рахунок особливостей конструктивно-технологічного рішення та правильного підбору матеріалів впливати та створювати умови для профілактики та оздоровлення споживачів. Розроблена система вимог до лікувально-профілактичних виробів після уточнення на стадії апробації зразків дозволить здійснювати роботи на всіх етапах проектування.